

СПЕЦИФІКА ДЕПОЗИТНИХ ПОСЛУГ У СУЧАСНИХ УМОВАХ БАНКІВСЬКОГО РИНКУ УКРАЇНИ

Анотація. Протягом років функціонування банківського сектору України депозитний ринок чутливо реагував на кризові ситуації економіко-політичної сфери, коли вкладники, втрачаючи довіру до банківських установ, забирали гроші з депозитних рахунків. В умовах економічної нестабільності таке масове вилучення фінансових ресурсів значно погіршувало ліквідність банків. Актуальним завданням сьогодення залишається пошук оптимального варіанта формування банківських ресурсів.

Досліджено ключові аспекти депозитних операцій з урахуванням тенденцій і парадигми розвитку банківського сектору України. При формуванні депозитної політики комерційного банку керівництво ставить перед собою певні цілі — збільшення обсягу ресурсної бази, мінімізація витрат із залучення ресурсів, підтримання нормативного рівня ліквідності тощо. За результатами аналізу банківського сектору і стратегій формування депозитних портфелів конкретних комерційних банків України виявлено основні проблеми залучення депозитних коштів.

Увагу приділено методикам оцінки рівня доларизації депозитів, за однією з яких розрахований показник залежності типу вкладів від виду валюти на вітчизняному банківському депозитному ринку. Проаналізовано динаміку депозитних ресурсів вітчизняних комерційних банків у розрізі різних класифікаційних ознак. Виявлено, що в Україні поширена неофіційна доларизація, обумовлена наявністю постійного попиту на іноземну валюту. Питома вага депозитів в іноземній валюті в загальному обсязі депозитних ресурсів за 2013—2018 роки перебувала в межах 37—46%. Підкреслено, що за досліджуваний період у структурі депозитів за строками розміщення зменшується питома вага вкладів терміном більше ніж один рік.

Визначено причини, що стримують розширення обсягів депозитних послуг, і напрями вдосконалення депозитної політики комерційних банків.

Наголошено, що стратегія депозитного формування банківських ресурсів має бути спрямована на пристосування інструментарію депозитної політики до мінливого середовища ринку банківських послуг, забезпечення багатоваріантності умов розміщення банківських вкладів.

Ключові слова: банківська система, банківський ринок, банк, залучені ресурси, пасивні операції, депозитна політика, депозитна послуга, депозит.

Формул: 0; рис.: 2; табл.: 1; бібл.: 14.

Sova O. Yu.

Ph. D. in Economics,

«KROK» University, Ukraine;

e-mail: olenasy@krok.edu.ua; ORCID ID: 0000-0002-9075-5938

FEATURES OF DEPOSIT PRODUCTS IN MODERN CONDITIONS OF THE BANKING MARKET OF UKRAINE

Abstract. During the years of functioning of the banking sector of Ukraine, the deposit market reacted sensitively to the crisis situations of the economic and political spheres, when depositors, losing confidence in banking institutions, took money from deposit accounts. In conditions of economic instability, such a massive withdrawal of financial resources has

significantly worsened the liquidity of banks. The urgent task is the search for an optimal variant of the formation of bank resources.

The author studies the key aspects of deposit operations taking into account the tendencies and paradigms of the development of the banking sector in Ukraine. When forming a deposit policy of a commercial bank, the top-management has set certain goals - increasing the volume of the resource base, minimizing the costs of attracting resources, maintaining the regulatory level of liquidity, etc. According to the analysis of the banking sector and strategies of the formation of deposit portfolios by specific commercial banks of Ukraine, the main problems of attraction of deposit funds were identified.

The attention is paid to the methods of assessing the level of dollarization of deposits, one of which calculated the dependence of the kind of deposit on the type of currency on the domestic banking deposit market. The article analyzes the dynamics of deposit resources of domestic commercial banks in the context of various classification characteristics. It is revealed that unofficial dollarization is widespread in Ukraine due to the constant demand for foreign currency. The share of deposits in foreign currency in the total amount of deposit resources for 2013—2018 was in the range of 37—4 %. It was emphasized that during the investigated period the share of deposits for more than one year decreases in the structure of deposits by terms of placement.

The reasons, restraining expansion of volumes of deposit services, and directions of improvement of deposit policy of commercial banks are determined. It is emphasized that the strategy of depositing the formation of bank resources should be aimed at adapting the instruments of deposit policy to the changing environment of the banking services market, ensuring the multivariate conditions of placing bank deposits.

Keywords: banking system, banking market, bank, attracted resources, passive operations, deposit policy, deposit service, deposit.

JEL Classification: G21

Formulas: 0; fig.: 2; tabl.: 1; bibl.: 14.

Сова Е. Ю.

к.э.н.,

*Университет экономики и права «КРОК», Украина;
e-mail: olenasy@krok.edu.ua; ORCID ID: 0000-0002-9075-5938*

СПЕЦИФИКА ДЕПОЗИТНЫХ УСЛУГ В СОВРЕМЕННЫХ УСЛОВИЯХ БАНКОВСКОГО РЫНКА УКРАИНЫ

Аннотация. Исследованы ключевые аспекты депозитных операций с учетом тенденций и парадигмы развития банковского сектора Украины. Проанализирована динамика депозитных ресурсов отечественных коммерческих банков в разрезе различных классификационных признаков. Определены основные причины, сдерживающие расширение объемов депозитных услуг, и направления совершенствования депозитной политики банков.

Ключевые слова: банковская система, банковский рынок, банк, привлеченные ресурсы, пассивные операции, депозитная политика, депозитная услуга, депозит.

Формул: 0; рис.: 2; табл.: 1; библи.: 14.

Постановка проблеми. У сучасних економічних умовах достатні обсяги грошових ресурсів банківського сектору мають першочергове значення для успішного розвитку фінансової системи держави.

Комерційний банк має можливість здійснювати активні операції лише в межах акумульованої ресурсної бази. І якщо банк формує свої ресурси, в основному, за рахунок короткострокових джерел, то він обмежений у здійсненні довгострокових кредитних операцій. Таким чином, кількість і якість фінансових ресурсів обумовлюють масштаби і напрями діяльності банківських установ. У зв'язку з цим питання аналізу та оптимізації

депозитних операцій комерційних банків відповідно до ринкової кон'юнктури є дуже актуальними.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретико-прикладним аспектам формування ресурсної бази комерційних банків присвячено чимало наукових праць. Адже, одним із основних завдань банківської системи держави є мобілізація депозитних ресурсів для реалізації кредитних та інвестиційних проектів. Так, Довгань Ж. М. [1] у своїй статті обґрунтовувала основні стратегії депозитної політики банків України в розрізі пошуку шляхів вдосконалення фінансового посередництва у банківському секторі. У дослідженні Коваленко В. В. [2] висвітлюються концептуальні положення формування і реалізації депозитної політики банку. Стаття Кошонько О. В. [3] присвячена розгляду впливу грошово-кредитних факторів на розвиток ринку депозитних послуг України. Макаренко Ю.П. [4] сконцентрував свою увагу на виявленні проблем формування депозитного портфеля комерційних банків у сучасних умовах розвитку економіки. Напрями щодо запобігання негативним наслідкам від прояву депозитних ризиків банків наведено у працях Дречслера І., Савова А., Шнабла Ф. [5] і Сушко Н. М. [6].

Зважаючи на підвищення ролі депозитних джерел залучення ресурсів у забезпеченні платоспроможності банків, актуальним залишається проведення аналізу ринку депозитних послуг з врахуванням сучасних тенденцій розвитку банківського сектору України та пошук шляхів підвищення ефективності депозитних операцій комерційних банків.

Мета статті — розробити рекомендації щодо активізації депозитної діяльності комерційних банків на основі аналізу тенденцій надання депозитних послуг резидентам України.

Виклад основного матеріалу дослідження. Головним завданням банківської системи держави є підтримка економічного зростання шляхом забезпечення економіки достатнім обсягом фінансових ресурсів. Фінанси комерційних банків мають важливе значення для розвитку грошово-кредитного ринку, оскільки саме банківський сектор здатен акумулювати тимчасово вільні кошти фізичних та юридичних осіб з їх подальшим спрямуванням на фінансування галузей народного господарства.

Сукупність коштів, які знаходяться в розпорядженні банків і використовуються ними для проведення активних операцій, є банківськими ресурсами, які в залежності від джерел формування поділяються на власні та залучені. За оцінками експертів, оптимальним є співвідношення, коли залучені кошти складають 70—80 % в обсязі пасивів банку [7].

Прибуткове функціонування комерційного банку не можна забезпечити без концептуально сформованої і економічно обґрунтованої депозитної політики, яка враховує специфіку діяльності установи, її реальних та потенційних клієнтів; обрану стратегію розвитку та пріоритетні показники результативності діяльності комерційного банку; соціально-економічні умови, в яких діє банківський ринок. При формуванні такої політики керівництво банку ставить перед собою набір цілей — збільшення обсягу ресурсної бази, мінімізація витрат по її залученню, а також підтримання нормативного рівня ліквідності.

За даними офіційної банківської звітності визначимо Топ-5 комерційних банків України за обсягами активів і проаналізуємо структуру їхніх ресурсів (таблиця 1).

Як видно з даних таблиці 1, залучені ресурси, в середньому, займають близько 90 % в пасивах банків-лідерів на фінансовому ринку України, а власні — в процентному вираженні не виправдано малі. Серед досліджуваної вибірки банків лише ПАТ «Райффайзен Банк Аваль» має питому вагу залучених ресурсів в межах 84%, що можна вважати наближеним значенням до рекомендованих оптимальних співвідношень типів капіталу. Але згаданий вище ПАТ «Райффайзен Банк Аваль» знаходиться на 5 місці Топ-5 комерційних банків за розміром активів, маючи обсяг рейтингового показника в 3,6 рази менший в порівнянні з лідером — ПАТ КБ «Приватбанк». Загалом, простежується значний кількісний розрив між активами першої трійки банків в запропонованому рейтингу і рештою установ. Наприклад, ПАТ АБ «Укргазбанк» (4 позиція) має в 2,5 рази менший обсяг активів, ніж ПАТ «Державний експортно-імпорتنний банк України», який знаходиться на 3 місці в таблиці.

Таблиця 1

Рейтинг комерційних банків України
за обсягом активів станом на 01.01.2018 року

№ з/п	Назва банку	Активи, млн. грн.	Кошти клієнтів, млн. грн.		Структура ресурсів Топ-5 банків			
			всього	в т.ч. строкові депозити	власні		залучені	
					млн. грн.	%	млн. грн.	%
1	ПАТ КБ «Приватбанк»	245 805	212 750	132 511	24 793	10	230 012	90
2	ПАТ «Державний ощадний банк України»	233 842	150 151	82 039	31 251	13	202 591	87
3	ПАТ «Державний експортно-імпортний банк України»	170 618	62 140	30 283	14 064	8	156 554	92
4	ПАТ АБ «Укргазбанк»	69 213	60 646	14 177	5 625	8	63 588	92
5	ПАТ «Райффайзен Банк Аваль»	67 017	52 272	10 381	10 841	16	56 176	84

Джерело: побудовано автором за даними [8]

Розглядаючи суми коштів клієнтів визначених банків, можна говорити про їх важливість як основного джерела фондування.

На рис. 1 зобразимо динаміку загального обсягу депозитних ресурсів в Україні за 2013-2018 роки з сегментуванням показника за ознакою строковості розміщених вкладів.

Рис. 1. Розподіл загального обсягу депозитів резидентів України за строками, млрд. грн.
Джерело: побудовано автором за даними [9]

Аналіз динаміки депозитів банківського сектора України за 201—2018 роки показав зростання вкладів клієнтів в абсолютному вираженні: з 670 млрд. грн. на кінець 2013 року до 899 млрд. грн. на початок 2018 року (приріст 229 млрд.грн., або 34%).

Структура депозитів за строками розміщення характеризується зменшенням питомої ваги вкладів терміном більше одного року. Такі вклади на кінець 2013 року займали 41 % від суми всіх депозитів, за 2014 рік показник втратив 9 п.п. і склав 32 %. Різке зменшення частки довгострокових депозитів відбулося і у 2015 році — до 20 %. У 2016—2017 роках питома вага вкладів строком більше одного була в межах 20—2 %, а станом на квітень 2018 року — вже 19 %.

Вклади строком до одного року займали 34 % в загальному обсязі депозитних вкладів протягом 2016—2018 років. Максимальна частка (38 %) спостерігалася в 2015 році, а мінімальна (28%) — у 2013 році.

Депозити на вимогу, які надають можливість вільно розміщати накопичені кошти на депозитний рахунок та повертати їх за необхідністю без обмежень, з 2014 року займають основну позицію серед видів депозитів за строками. Їх питома вага в останні три роки складає 46—47 % загального обсягу залучених банками депозитних ресурсів.

Досить негативним явищем для економіки країни є доларизація банківських активів та пасивів, що впливає на ліквідність банків через наявність валютних дисбалансів [10]. Найбільш загрозовою є невідповідність між обсягами довгострокових депозитів і довгострокових кредитів у іноземній валюті. Вітчизняні економічні агенти прагнуть зберегти купівельну спроможність своїх коштів за допомогою заміщення конвертованою іноземною валютою національної грошової одиниці внаслідок неналежного виконання нею функцій грошей.

Питома вага депозитів в іноземній валюті в загальному обсязі депозитних ресурсів за 2013—2018 роки знаходилася в межах 37—46 % (рис. 2). При цьому саме в пік кризових економічно-політичних обставин 2013—2014 років і відбулося стрімке зростання частки депозитів в іноземній валюті з 37 % до 46. Протягом 2014—2017 років показник був практично незмінним (45—46 %). За 4 місяці 2018 року питома вага іноземних вкладів в загальній сумі депозитів банківського сектору України склала 42 %.

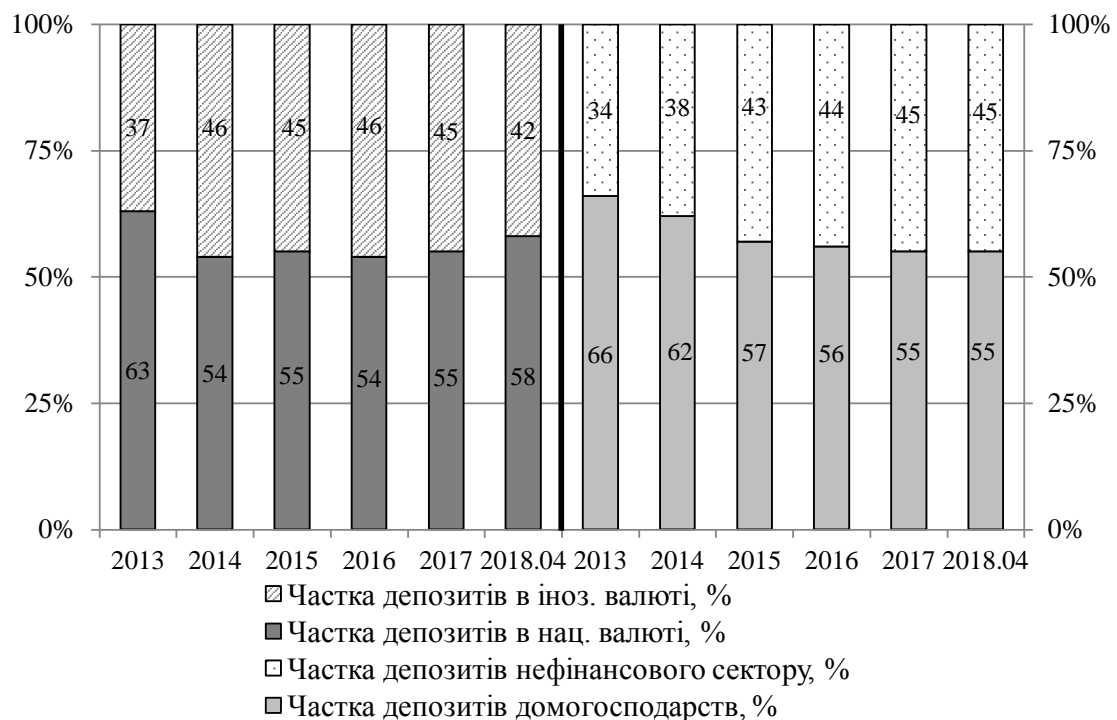

Рис. 2. Розподіл депозитів резидентів України за видами валют та за суб'єктами розміщення, %
Джерело: побудовано автором за даними [9]

Чим вище доларизація банківської системи, тим вище валютний ризик операцій. Існує декілька методик оцінки рівня доларизації депозитів. За однією з них, загальноприйнятним показником є частка валютних депозитів у грошовому агрегаті М2. Якщо іноземна валюта в обсязі М2 становить понад 30 %, то в країні має місце високий рівень доларизації. Помірний рівень доларизації характерний для держав, у яких частка іноземної валюти в грошовому агрегаті М2 становить близько 15—18 % [11].

В Україні поширена неофіційна доларизація, яка проявляється у таких формах, як: фінансова доларизація — наявність іноземної валюти в депозитно-кредитній діяльності банків; позабанківська доларизація — концентрація іноземної валюти у населення.

Рівень доларизації депозитів в Україні протягом 2013—2018 років знаходився в межах 27—34 %. Найнижче значення показника за досліджуваний період (27 %) було в 2013 році, а найвище (34 %) — у 2017 році. Константне значення 32—33 % спостерігалось в 2014—2016 роках, і станом на 04.2018 року доларизація депозитів залишилася на рівні 32 %.

Високий рівень доларизації в економіці обумовлює наявність постійного попиту на неї. Така залежність від іноземної валюти, а також хронічна для України ситуація перевищення валютного попиту над валютною пропозицією можуть бути додатковими чинниками, що тиснуть на валютний курс і ще більше посилюватимуть тенденцію його зростання на користь іноземних валют і, відповідно, провокуватимуть нестабільність у сфері обігу, споживання, нагромадження. Як наслідок — девальвація гривні, зростання інфляції, інші економічні виклики.

Стосовно процентних ставок, то, за даними НБУ, нефінансові корпорації в квітні 2018 року розміщували депозити в гривнях під 11,3 % річних, в іноземній валюті — під 2,1 %. Для домашніх господарств середньозважена ставка для депозитів в національній валюті склала 11,0 %, в валюті — 2,3 %. Спостерігаємо значне зниження процентних ставок, якщо порівнювати дані з квітнем 2016 року, коли середньозважена ставка для депозитів населення в національній валюті складала 17,0 % (для юридичних осіб — 13,1 %), в валюті — 6,2 % (для юридичних осіб — 3,3 %)[9].

Якщо розглядати депозитні вклади в розрізі суб'єктів розміщення (рис. 2), то протягом 2013—2018 років бачимо чітку тенденцію до поступового скорочення питомої ваги депозитів домогосподарств. В 2013 році ця частка становила 66 %, а в 2017—2018 вже 55 %. Найпомітніше зменшення (на 5 п.п.) відбулося в 2015 році. Однак, незважаючи на зниження багатьох показників, вклади домогосподарств відповідають високому рівню концентрації в банківській системі України.

Причинами такої ситуації можна вважати значне зменшення реальних доходів населення України; збільшення податкового навантаження (наприклад, запровадження військового збору — з серпня 2014 року, податку на доходи від депозиту — з серпня 2014 року, збору з продажу-купівлі іноземної валюти — до січня 2017 року, оподаткування частини пенсій — до лютого 2018 року, підвищення акцизів на тютюнові вироби, алкогольні напої, а також розширення бази оподаткування для податку з нерухомого майна тощо); банкрутство низки комерційних банків (із 158 банків станом на кінець 2014 року в квітні 2018 року на ринку залишилися 82); прискорення девальвації (упродовж 2013—2016 рр. — понад 200 %) та зростання інфляції (індекс споживчих цін на товари та послуги у 2015 році становив 143,3 %, в 2017—113,7 %).

Під час аналізу банківського сектора і стратегій формування депозитних портфелів конкретних комерційних банків України були виявлені наступні основні проблеми, пов'язані з залученням депозитних коштів:

- ініціатива розміщення коштів виходить безпосередньо від самих вкладників, при цьому сам банк має слабкий контроль над обсягом депозитних операцій;
- неактивне застосування банками цінових і нецінових методів маркетингової політики, що знижує ймовірність просування вкладникам ширшого комплексу високоякісних послуг;
- схильність домогосподарств до заощадження знаходиться під впливом дії різних факторів — психологічних, економічних, соціальних, політичних, які підвищують ризик швидкого відтоку коштів і втрати банками ліквідності;
- шахрайство в банківській сфері та поширення кібер-ризиків;
- невисокий рівень фінансової грамотності населення в сфері банківських послуг, низька обізнаність щодо платоспроможності і рентабельності банків;
- обмеженість страхових гарантій за більшістю депозитних пропозицій;

- неповна інформованість клієнтів про банківські ризики;
- нерозвиненість спектру супутніх послуг при залученні вкладів.

Для вирішення перерахованих вище проблем існують певні способи і заходи. Наприклад, для того, щоб населення здійснювало вкладення вільних грошових коштів у комерційні банки, останнім необхідно створювати нові банківські продукти, удосконалювати технологічні процеси обслуговування клієнтів і системи управління. Також банки повинні розвивати ефективну клієнтську політику, яка передбачає розробку спеціальних проектів з розвитку відносин з вкладниками.

В якості допоміжного ресурсу вирішення даної проблеми може виступити застосування банками практики більш активної участі клієнта в управлінні своїми засобами. Стандартні банківські продукти, наприклад, депозити, які залучаються в розмірі певної суми на встановлений термін під фіксовану ставку без можливості поповнення або зняття грошових коштів, повинні поступатися місцем продуктам, які мають на увазі самостійний вибір клієнтом умов розміщення своїх тимчасово вільних грошових коштів або навіть надавати можливість змінювати умови протягом строку розміщення депозиту.

Адаптувавши зарубіжний досвід використання таких комбінованих банківських продуктів, як now (negotiable order of withdrawal)-рахунки та supernow-рахунки, можна суттєво розширити клієнтську базу при залученні ресурсів[12]. Now-рахунки поєднують принципи зберігання для строкових вкладів і принципи використання для вкладів на вимогу. Supernow-рахунки функціонують за схемою: кошти з витратно-прибуткової частини депозиту через визначений короткий термін автоматично переводяться у строково-накопичувальну, після чого на них нараховують проценти, які знов додаються до витратно-прибуткової частини вкладу.

Також залучити кошти населення можна шляхом пропозиції клієнтам вигідніших умов з банківських продуктів і створення спеціальних умов для різних груп клієнтів: студентів; пенсіонерів; VIP-клієнтів; громадян, що виїжджають за кордон. При розробці нового продукту банк повинен орієнтуватися на нові потреби вкладників, виявити які можна в результаті маркетингових досліджень.

Депозитна політика комерційного банку безпосередньо залежить і від фінансової політики клієнтів — господарюючих суб'єктів нефінансового сектору. Це веде до необхідності врахування таких факторів стійкості ресурсної бази, як легкість ведення бізнесу, джерела акумулювання грошових потоків, складність відкриття рахунків новими клієнтами-юридичними особами.

Поточні схеми страхування вкладів в Україні мають бути змінені, оскільки вони не відповідають ні інтеграційним процесам, ні споживчим очікуванням. На даний момент система гарантування вкладів в Україні організована на національному рівні лише для фізичних осіб. Але страхування депозитів не може розглядатися відокремлено від поточних викликів сучасного фінансового ринку. Це частина мережі фінансової безпеки бізнесу та інструмент для врегулювання кризових ситуацій для банків.

Схеми страхування депозитів можуть фінансуватись апріорно, апостеріорно або з елементами обох варіантів[13]. Апріорні схеми ґрунтуються на зборі регулярних платежів до створеного членами-банками фонду для виконання майбутніх зобов'язань (наприклад, відшкодування збитків) та покриття операційних та інших витрат страховика депозиту. Загальні переваги цього фінансування — безперервні внески всіх членів страхового депозитного фонду та постійна наявність ліквідних коштів. Проте створюється проблема морального ризику, вхідні та вихідні бар'єри, оскільки внески, як правило, не відшкодовуються, коли банки залишають систему. Апостеріорне фінансування — схема, в якій кошти, що покривають зобов'язання по страхуванню депозитів, збираються тільки з банків, що вистояли після провадження справи про банкрутство. Ця система створює стимули для більш тісного моніторингу кредитних установ. Однак головним недоліком є його про циклічність, оскільки кошти повинні бути зібрані під час банківських криз.

Висновки. Сучасні банки вже усвідомили, що ефективна діяльність і сталий розвиток установи знаходяться в залежності не стільки від можливості адаптації до зовнішніх умов, скільки від здатності впливати на них. Це проявляється, перш за все, в зміні підходів до використання банківських інновацій. Головне місце відводиться формуванню і впровадженню «філософії постійного оновлення» [14]. У сферу вдосконалення можуть бути включені такі елементи, як банківські послуги, тарифні ставки, принципи управління, система обслуговування, технологічні процеси, мотивація праці, мислення співробітників і інші.

Для зміцнення ресурсної бази комерційним банкам потрібно постійно вдосконалювати свою депозитну політику, орієнтуючись на:

- проведення рекламних заходів, спрямованих на залучення нових клієнтів шляхом підвищення довіри до банку, підкреслюючи його надійність, високу якість обслуговування та інші конкурентні переваги;
- анкетування клієнтів для визначення пріоритетів при обранні банку;
- розширення асортименту інтегрованими банківськими продуктами;
- спрощення режиму функціонування депозитних рахунків, а саме: порядку зарахування коштів як вкладів, використання нарахованих процентних доходів з депозитної картки, механізму видачі готівки та перерахунку з депозитних рахунків;
- впровадження в банківську практику індексованих депозитів, які приносять вкладникам доходи пропорційно динаміці обраних показників, наприклад, світових біржових індексів або валютного курсу;
- упровадження новітніх банківських on-line технологій та покращення за рахунок цього якості обслуговування клієнтів;
- диференціацію процентних ставок для окремих категорій вкладників як перспективний метод ціноутворення для стимулювання розміщення коштів на різні види депозитів;
- розробку системи стимулів для постійних клієнтів при пролонгації депозиту або при підключенні додаткових послуг.

При цьому необхідно керуватися такими принципами, як: взаємоузгодженість між депозитними, кредитними та іншими операціями банку для забезпечення його конкурентоспроможності, стабільності і надійності; диверсифікація ресурсів банку з метою мінімізації ризиків; конкурентоспроможність пропонованих банківських продуктів і послуг. З огляду на перелічені принципи, кредитні організації повинні розробляти комплекс заходів, що складається не лише з фінансових, а й з маркетингових інструментів, який буде направлений на досягнення більшої ефективності управління депозитним портфелем.

Література

1. Довгань Ж. М. Удосконалення депозитної політики банківських установ / Ж. М. Довгань // Наука молода : зб. наук. праць молодих вчених ТНЕУ. — 2015. — № 23. — С. 46—53.
2. Коваленко В. В. Вплив депозитної політики на формування архітектури розвитку банків / В. В. Коваленко // Scientific Journal «Science Rise». — 2015. — № 3. — С. 78—81.
3. Кошонько О. В. Тенденції розвитку вітчизняного депозитного ринку в сучасних умовах / О. В. Кошонько // Економіка і суспільство. — 2016. — № 3. — С. 399—406.
4. Макаренко Ю. П. Проблеми формування депозитного портфеля банків в умовах нестабільності депозитної бази та шляхи їх вирішення / Ю. П. Макаренко, Т. О. Сагач // Інвестиції: практика та досвід : науково-практичний журнал. — 2016. — № 1. — С. 15—18.
5. Drechsler I. Banking on deposits: maturity transformation with out intere straterisk / I. Drechsler, A. Savov, P. Schnabl // Financial innovation and money. — 2017. — № 4. — P. 617—634.
6. Сушко Н. М. Проблеми формування та управління депозитними ризиками банків / Н. М. Сушко // Інтелект XXI. — 2017. — № 2. — С. 189—196.
7. Carson C. Financial Soundness Indicators / C. Carson, S. Ingves // IMF Board Paper. - 2003. - May, 14. - P. 2-3.
8. Офіційні сайти комерційних банків України // ПАТ «ПриватБанк», АТ «Ощадбанк», ПАТ «Укресімбанк», АБ «Укргазбанк», ПАТ «Райффайзен Банк Аваль» [Електронні ресурси]. — Режим доступу : <https://privatbank.ua> ; <https://www.oschadbank.ua> ; <https://www.eximb.com> ; <https://www.aval.ua> ; <https://www.ukrgasbank.com>.
9. Статистична інформація банківської системи України // Сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.bank.gov.ua>.

10. Calvo G. A. Testimony on dollarization / G. A. Calvo // Committee on banking and financial services [Electronic resource]. — Washington, DC, 1999. — Available at : https://www.researchgate.net/publication/247715244_Testimony_on_Full_Dollarization.
11. Chung K. Global liquidity through the lens of monetary aggregates / K. Chung, J. Lee, E. Loukoianova, H. Park, H. Shin // IMF Working Paper. — 2014. — January. — P. 1—39.
12. Clark T. The Role of Retail Banking in the U. S. Banking Industry: risk, return, and industry structure / T. Clark, A. Dick, B. Hirtle, R. Williams // FRBNY Economic Policy Review. — 2007. — № 12. — P. 39—56.
13. Calomiris, C. Deposit insurance: theories and facts / C. Calomiris, M. Jaremski // Annual review of financial economics. — 2016. — Vol. 8. — P. 97—120.
14. Dzmuranova H. Why are savings accounts perceived as risky bank products? / H. Dzmuranova, P. Teply // Prague economic papers. — 2016. — Vol. 25. — P. 617—634.

Стаття рекомендована до друку 03.09.2018

© Сова О.Ю.

References

1. Dovhan, Zh. M. (2015). Udoshkonalennia depozytnoi polityky bankivskykh ustanov [Improving the Deposit policy of the banking institutions]. *Nauka moloda: zb. nauk. prats molodykh vchenykh TNEU — Young Science: collection of Sciences. works of young scientists of TSTU*, 23, 46—53 [in Ukrainian].
2. Kovalenko, V. V. (2015). Vplyv depozytnoi polityky na formuvannia arkhitektoniky rozvytku bankiv [The influence of the deposit policy on the formation of the architectonics development banks]. *Scientific Journal «Science Rise»*, 3, 78—81 [in Ukrainian].
3. Koshonko, O. V. (2016). Tendentsii rozvytku vitchyznianoho depozytnoho rynku v suchasnykh umovakh [Tendencies of development of the domestic deposit market in modern conditions]. *Ekonomika i suspilstvo — Economy and society*, 3, 399—406 [in Ukrainian].
4. Makarenko, Yu. P., & Sahach, T. O. (2016). Problemy formuvannia depozytnoho portfelia bankiv v umovakh nestabilnosti depozytnoi bazy ta shliakhy yikh vyrishennia [Problems of formation of the deposit portfolio of banks in the conditions of instability of the deposit base and their solutions]. *Investytsii: praktyka ta dosvid: naukovo-praktychnyi zhurnal — Investments: practice and experience: scientific-practical journal*, 1, 15—18 [in Ukrainian].
5. Drechsler, I., Savov, A., & Schnabl, P. (2017). Banking on deposits: maturity transformation with out interest rate risk. *Financial innovation and money*, 4, 617—634.
6. Sushko, N. M. (2017). Problemy formuvannia ta upravlinnia depozytnymy ryzykamy bankiv [Problems of formation and management of risks of deposit banks]. *Intelekt XXI — Intelligence XXI*, 2, 189—196 [in Ukrainian].
7. Carson, C., & Ingves, S. (2003). Financial Soundness Indicators. *IMF Board Paper*, May, 14, 2—43.
8. Ofitsiini saity komertsiiynykh bankiv Ukrainy (2018). PAT «PrivatBank», AT «Oshchadbank», PAT «Ukreximbank», AB «Ukrhazbank», PAT «Raiffaizen Bank Aval» [Official sites of commercial banks of Ukraine PJSC «PrivatBank», JSC «Oshchadbank», PJSC «Ukreximbank», JSB «Ukrgasbank», PJSC «Raiffeisen Bank Aval»]. (n. d.). privatbank.ua; www.oschadbank.ua; www.eximb.com; www.aval.ua; www.ukrgasbank.com. Retrieved from <https://privatbank.ua>; <https://www.oschadbank.ua>; <https://www.eximb.com>; <https://www.aval.ua>; <https://www.ukrgasbank.com> [in Ukrainian].
9. National Bank of Ukraine. (2018). Statystychna informatsiia bankivskoi systemy Ukrainy [Statistical information on the banking system of Ukraine]. www.bank.gov.ua. Retrieved from <http://www.bank.gov.ua> [in Ukrainian].
10. Calvo, G. A. (1999). Testimony on dollarization. *Committee on banking and financial services*. Washington, DC. Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/247715244_Testimony_on_Full_Dollarization.
11. Chung, K., Lee, J., Loukoianova, E., Park, H., & Shin, H. S. (2014). Global liquidity through the lens of monetary aggregates. *IMF Working Paper*, 1, 1—39.
12. Clark, T., Dick, A., Hirtle, B., & Williams, R. (2007). The Role of Retail Banking in the U. S. Banking Industry: risk, return, and industry structure. *FRBNY Economic Policy Review*, 12, 39—56.
13. Calomiris, C. W., & Jaremski, M. (2016). Deposit insurance: theories and facts. *Annual review of financial economics*, 8, 97—120.
14. Dzmuranova, H., Teply, P. (2016). Why are savings accounts perceived as risky bank products? *Prague economic papers*, 25, 617—634.

The article is recommended for printing 03.09.2018

© Sova O.